

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **D.S.**  
skazanego z art. 286 § 1 k.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej  
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
w dniu 13 lutego 2025 r.,  
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego  
od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku  
z dnia 13 sierpnia 2024 r., sygn. akt VIII Ka 316/24,  
zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku  
z dnia 14 lutego 2024 r., sygn. akt XIII K 1935/22,

### **p o s t a n o w i ł**

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

[WB]

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2024 r., sygn. akt XIII 1935/22, Sąd Rejonowy w Białymstoku oskarżonego D.S. uznał za winnego popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. i skazał go na karę 8 miesięcy

pozbawienia wolności. Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. i art. 72 § 1 pkt 1 k.k., art. 73 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 lata, oddał go pod dozór kuratora i zobowiązał do informowania kuratora o przebiegu okresu próby.

Wyrok ten na niekorzyść oskarżonego, w części dotyczącej orzeczenia o karze, zaskarżył prokurator wskazując na:

*„obrazę prawa materialnego w innym wypadku niż kwalifikacja prawna czynu przypisanego oskarżonemu, a mianowicie art. 69 § 1 kk i art. 76 § 1 i 2 kk polegającą na zastosowaniu wobec oskarżonego D.S. na podstawie art. 69 § 1 kk warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej względem niego kary 8 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 lata oraz oddanie go pod dozór kuratora z jednoczesnym zobowiązaniem oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby, w sytuacji gdy oskarżony D.S. w czasie popełnienia przestępstwa był skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 13 października 2015 r., sygn. akt XV K [...] /15 na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, która to kara nie uległa zatarciu w dacie popełnienia czynu objętego niniejszym postępowaniem, co uniemożliwiało zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i powinno prowadzić do skazania oskarżonego za zarzucone mu przestępstwo z art. 286 § 1 kk na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.”*

Podnosząc ten zarzut prokurator wniósł o uchylenie rozstrzygnięcia z pkt II wyroku oraz orzeczenie wobec oskarżonego D.S. na podstawie art. 286 § 1 k.k. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2024 r., sygn. akt VIII Ka 316/24, Sąd Okręgowy w Białymstoku zmienił wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie z pkt II dotyczącego warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego, w pozostałym zaś zakresie wyrok utrzymał w mocy.

Kasację w tej sprawie złożył obrońca skazanego. Zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w całości wskazał na:

„1. (...) rażące naruszenie prawa, tj. art. 433 § 1 i 2 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegające na przekroczeniu w skarżonym wyroku granic rozpoznania środka odwoławczego w postaci apelacji Prokuratora od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 14 lutego 2024 r., w sprawie o sygn. akt: XIII K [...] /22, które przejawiało się bezzasadnym rozpoznaniem niniejszej sprawy w skarżonym wyroku w zakresie większym niż wskazany przez apelującego, tj. z uwzględnieniem wyroków skazujących, które zapadły wobec oskarżonego w okresie od 13 października 2015 r. do 14 lutego 2024 r. w sprawach o sygn. akt: XIII K [...] /22 z dnia 9 lipca 2022 r. i III K [...] /22 z dnia 13 marca 2023 r., w których zostały wobec niego orzeczone kary pozbawienia wolności, podczas gdy apelujący zarzucał obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 69 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.) [dalej: k.k.] oraz art. 76 § 1 i 2 k.k., wskazując jedynie na wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 13 października 2015 r., wydany w sprawie o sygn. akt: XV K [...] /15, w wyniku którego mój klient został skazany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, która to kara, zdaniem apelującego, nie uległa zatarciu w dacie popełnienia czynu objętego niniejszym postępowaniem, co rzekomo uniemożliwiało zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary. Apelujący zatem nie zarzucił wyrokowi wydanemu przez sąd I instancji obrazę przepisów art. 69 § 1 k.k. i art. 76 § 1 i 2 k.k. w wyniku niezastosowania art. 108 k.k., na który to przepis zwrócił uwagę dopiero sąd odwoławczy w skarżonym wyroku, ale sformułował swój zarzut jedynie uwzględniając skazanie wynikające z wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 13 października 2015 r., wydanego w sprawie o sygn. akt: XV K [...] /15 i jedynie w kontekście tego wyroku apelujący dopatrywał się niemożności zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary z uwagi na niezatarcie się tego konkretnego skazania, nie wskazując jednocześnie w swoim zarzucie wyroków wymienionych przez sąd odwoławczy;

2.(...) rażące naruszenie prawa, tj. art. 76 § 2 k.k. w zb. z art. 108 k.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegające na błędnym uznaniu przez sąd, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajdzie art. 108 k.k., podczas gdy art. 76 § 2 k.k. jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 108 k.k., co w

*konsekwencji oznacza, że zasada określona w tym przepisie nie rozciągała się na skazanie z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w niniejszej sprawie.”*

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie skarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Rejonowej w Białymstoku del. do Prokuratury Rejonowej w Białystok - Północ wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację obrońcy skazanego należało oddalić w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k. Oba zarzuty są chybione.

Co do pierwszego zarzutu dotyczącego przekroczenia granic rozpoznania środka odwoławczego, to zdaniem obrońcy tak opisane rażące naruszenie prawa było efektem uwzględnienia przez sąd odwoławczy innej niż wskazywana w apelacji oskarżyciela publicznego, okoliczności skutkującej brakiem zatarcia poprzedniego skazania, a w konsekwencji, niemożność skorzystania z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec skazanego kary pozbawienia wolności. Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego (art. 434 § 1 k.p.k.) jedynie wtedy gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, oraz w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia, oraz w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym, chyba że środek odwoławczy nie pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika i nie podniesiono w nim zarzutów albo ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od podniesionych zarzutów. W przedmiotowej sprawie spełnione zostały wszystkie przesłanki umożliwiające orzekanie reformatoryjne. Prokurator wniósł środek odwoławczy na niekorzyść oskarżonego, zaskarżył wyrok sądu pierwszej instancji „w części dotyczącej kary” i podniósł zarzut obrazy prawa materialnego (art. 69 § 1 k.k. i art. 76 § 1 i 2 k.k.), polegający na braku możliwości zastosowania przez sąd pierwszej instancji instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej względem skazanego kary 8 miesięcy pozbawienia wolności z uwagi na to, iż w czasie popełnienia przestępstwa był on osobą skazaną wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 13

października 2015 r. sygn. akt XV K [...] /15 na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, która to kara nie uległa zatarciu w dacie popełnienia czynu objętego przedmiotowym postępowaniem. Rozpoznając tak postawiony zarzut (m.in. obraza art. 69 § 1 k.k.), sąd odwoławczy zobowiązany był więc do weryfikacji możliwości zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, w kontekście kwestionowanego przecież w apelacji spełnienia określonej w przepisie art. 69 § 1 k.k. przesłanki, aby sprawca w czasie popełnienia przestępstwa podlegającego osądowi nie był skazany na karę pozbawienia wolności. W takim zakresie zarzut kwestionował więc fakt niekaralności oskarżonego na karę pozbawienia wolności, jako okoliczność warunkującą możliwość zastosowania art. 69 § 1 k.k., co wymagało przecież ustalenia przez sąd odwoławczy prawidłowości danych w zakresie uprzedniej karalności oskarżonego. Nie mógł sąd odwoławczy zatem pominąć danych o karalności skazanego, ani tym bardziej wykładni przepisu art. 108 k.k. Dostrzegając więc fakt uprzedniej karalności oskarżonego na kary pozbawienia wolności w sprawach III K [...] /22 oraz XIII K [...] /22 oraz czas popełnienia tychże przestępstw (po tym jak oskarżony popełnił przestępstwo, które stało się przedmiotem wyroku w sprawie XV K [...] /15), a także treść normy z art. 108 k.k. zasadnie dokonał zmiany zaskarżonego wyroku stwierdzając naruszenie prawa materialnego. Wskazać przy tym należy, że uchylony został już przepis art. 454 § 2 k.p.k., który mógłby blokować taką zmianę (ustalenie innych skazań). Odnosząc się do drugiego z zarzutów kasacji, warto zauważyć, że z dniem 15 kwietnia 2016 r. jest jasne, że przepis art. 76 § 1 k.k. nie stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 108 k.k. (por. art. 76 § 1 b k.k. – w brzmieniu nadanym art. 7 pkt 9 lit. b ustawy z dnia 11 marca 2016 r. Dz.U. z 2016 r. poz. 437). Z tego powodu sąd odwoławczy nie naruszył w tym zakresie prawa materialnego.

Mając zatem powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[WB]

[a.ł.]

